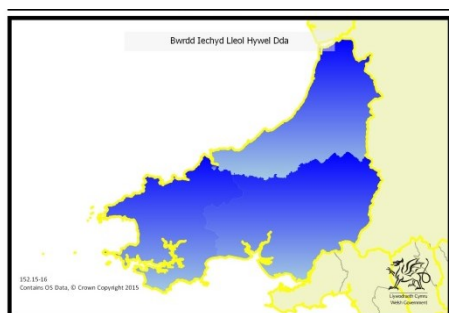

PROFFIL BWRDD IECHYD HYWEL DDA

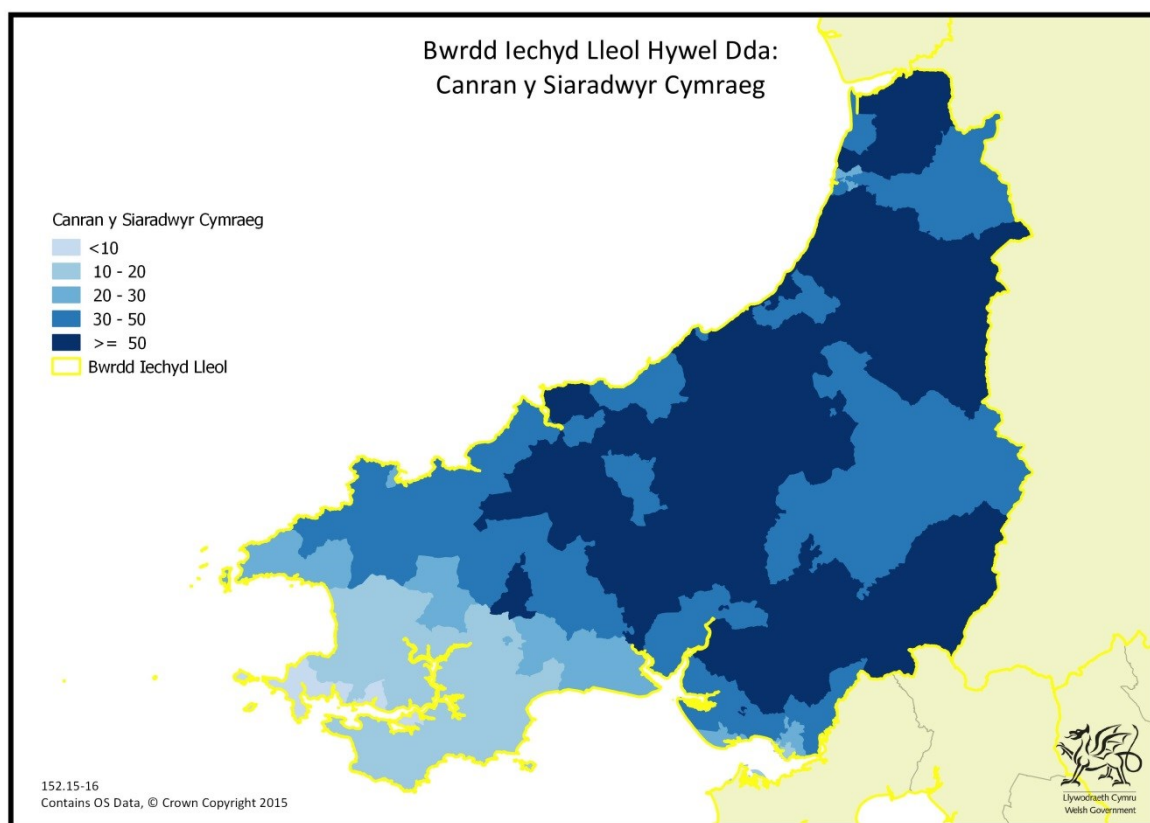
Mae Bwrdd Iechyd Hywel Dda yn cwmpasu tri awdurdod lleol:

- Ceredigion
- Sir Benfro
- Sir Gaerfyrddin

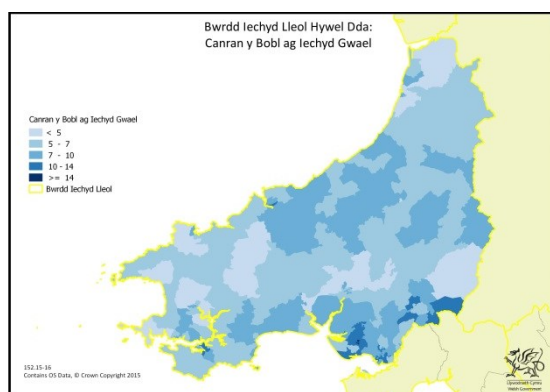
Mae ganddo arwynebedd o 5,780 km² a dwysedd poblogaeth o 66 o bobl/km².

Tabl 1
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Hywel Dda

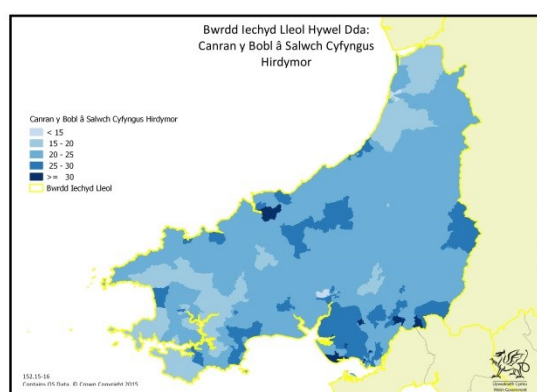
Bwrdd Iechyd Hywel Dda	
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	384,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	135,800
canran y siaradwyr Cymraeg	36.7%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	61%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	68%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	26%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	20%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	50%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	44%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	39,500
y ganran 75 oed neu drosodd	10.3%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	40.5%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	6.6
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	2.1
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	6.0
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	5.2
nifer y fferyllwyr cymunedol	99
nifer yr ymarferwyr offthalmig	75
nifer y bydwragedd	175
nifer yr ymwelwyr iechyd	116
nifer y nyrsys ardal	62
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	23.6%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	32.6%
y ganran sydd ag iechyd gwael	7.5%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	28.7%

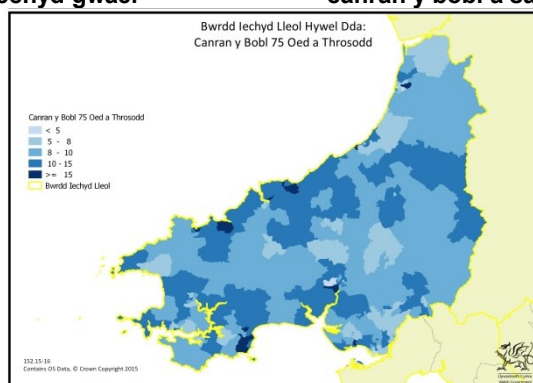
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 2
Crynodeb o ystadegau ar gyfer Awdurdodau Lleol sy'n gwneud i fyny
Bwrdd Iechyd Hywel Dda

	Ceredigion	Sir Benfro	Sir Caerfyrddin
poblogaeth	73,800	118,400	177,600
Nifer o siaradwyr Cymraeg	35,000	22,800	78,000
% of o siaradwyr Cymraeg	47%	19%	44%
% o Siaradwyr Cymraeg sy'n rhugl	66%	42%	64%
... siarad Cymraeg bob dydd	73%	48%	71%
Pobl gyda SCH	21%	23%	25%
% o bobl gyda iechyd gwael	6%	7%	8%
% o bobl oed 75 a drosodd	10%	10%	10%
% o bobl gyda SCH ac sy'n gallu siarad Cymraeg	40%	13%	43%
% o bobl gyda iechyd gwael ac sy'n gallu siarad Cymraeg	34%	11%	38%
% o blant oed 3 i 15 ac sy'n gallu siarad Cymraeg	78%	40%	58%
% o bobl oed dros 75 ac sy'n gallu siarad Cymraeg	50%	16%	53%
nifer y meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	3.3	1.1	2.3
nifer y meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	7.2	5.7	5.5

Tabl 3

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Hywel Dda, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		438	146	33.3%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		507	132	26.0%
ymarferwyr meddygol		1,086	234	21.5%
seicolegwyr		41	15	36.6%
fferyllwyr		76	42	55.3%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		4	1	
ymarferwyr deintyddol		164	35	21.3%
radiograffwyr meddygol		132	43	32.6%
podiatryddion		84	27	32.1%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		110	39	35.5%
ffisiotherapyddion		194	55	28.4%
therapyddion galwedigaethol		141	38	27.0%
therapyddion lleferydd ac iaith		63	28	44.4%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		94	14	14.9%
nyrsys		3,680	1,235	33.6%
bydwragedd		227	85	37.4%
parafeddygon		153	56	36.6%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		0	0	
technegwyr fferyllol		50	19	38.0%
technegwyr meddygol a deintyddol		87	19	21.8%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		124	30	24.2%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		1,043	356	34.1%
nyrsys ategol a chynorthwyol		1,452	491	33.8%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		133	51	38.3%
nyrsys deintyddol		312	104	33.3%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Mae'r data ar gyfer yr awdurdodau lleol sy'n ffurfio Bwrdd Iechyd Hywel Dda i'w gweld yn nhablau 4 i 6.

Tabl 4

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Ceredigion, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		84	39	46.4%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		72	28	38.9%
ymarferwyr meddygol		209	41	19.6%
seicolegwyr		4	2	
fferyllwyr		12	8	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		0	0	
ymarferwyr deintyddol		27	7	
radiograffwyr meddygol		25	5	
podiatryddion		17	9	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		18	9	
ffisiotherapyddion		38	13	34.2%
therapyddion galwedigaethol		33	11	33.3%
therapyddion lleferydd ac iaith		12	10	83.3%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		23	5	
nyrsys		608	277	45.6%
bydwragedd		37	16	43.2%
parafeddygon		35	14	40.0%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		0	0	
technegwyr fferyllol		4	3	
technegwyr meddygol a deintyddol		19	3	
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		28	10	35.7%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		204	97	47.5%
nyrsys ategol a chynorthwyol		236	113	47.9%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		24	13	54.2%
nyrsys deintyddol		49	28	57.1%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Tabl 5

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Sir Benfro, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		115	22	19.1%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		169	21	12.4%
ymarferwyr meddygol		323	40	12.4%
seicolegwyr		18	3	
fferyllwyr		25	7	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		1	0	
ymarferwyr deintyddol		51	3	
radiograffwyr meddygol		43	7	
podiatryddion		28	5	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		33	5	
ffisiotherapyddion		60	6	
therapyddion galwedigaethol		37	7	
therapyddion lleferydd ac iaith		24	7	
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		31	7	
nyrsys		1,087	143	13.2%
bydwragedd		65	12	18.5%
parafeddygon		46	9	
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		0	0	
technegwyr fferyllol		15	1	
technegwyr meddygol a deintyddol		21	2	
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		51	5	
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		324	54	16.7%
nyrsys ategol a chynorthwyol		428	57	13.3%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		39	6	
nyrsys deintyddol		97	14	14.4%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Tabl 6

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Sir Gaerfyrddin, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		239	85	35.6%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		266	83	31.2%
ymarferwyr meddygol		554	153	27.6%
seicolegwyr		19	10	52.6%
fferyllwyr		39	27	69.2%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		3	1	
ymarferwyr deintyddol		86	25	29.1%
radiograffwyr meddygol		64	31	48.4%
podiatryddion		39	13	33.3%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		59	25	42.4%
ffisiotherapyddion		96	36	37.5%
therapyddion galwedigaethol		71	20	28.2%
therapyddion lleferydd ac iaith		27	11	40.7%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		40	2	
nyrsys		1,985	815	41.1%
bydwragedd		125	57	45.6%
parafeddygon		72	33	45.8%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		0	0	
technegwyr fferyllol		31	15	48.4%
technegwyr meddygol a deintyddol		47	14	29.8%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		45	15	33.3%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		515	205	39.8%
nyrsys ategol a chynorthwyol		788	321	40.7%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		70	32	45.7%
nyrsys deintyddol		166	62	37.3%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Mae yna 1,909 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) yng Nghymru, pob un â phoblogaeth gyfartalog o tua 1500.

Mae tabl 7 yn nodi rhifau a chanrannau'r LSOAs ar gyfer pob bwrdd iechyd lle mae dros hanner o'r boblogaeth yn siarad Cymraeg a lle mae dros 1 o bob 5 yn siarad Cymraeg.

- Mae dros hanner y boblogaeth yn siarad Cymraeg mewn 23 y cant o LSOAs yn ardal bwrdd iechyd Hywel Dda.
- Mae dros 1 o bob 5 o'r boblogaeth yn siarad Cymraeg mewn 48 o LSOAs yn ardal bwrdd iechyd Hywel Dda.

Tabl 7

Betsi Cadwaladr	Powys	Hywel Dda	Abertawe Bro Morgannwg	Cwm Taf	Aneurin Bevan	Caerdydd a'r Fro
99 LSOA	3 LSOA	75 LSOA	4 LSOA	0 LSOA	0 LSOA	0 LSOA
â phoblogaethau lle'r oedd dros hanner yn siarad Cymraeg, sef						
23%	4%	33%	1%	0%	0%	0%
o'r 423 LSOA	o'r 79 LSOA	o'r 229 LSOA	o'r 327 LSOA	o'r 190 LSOA	o'r 368 LSOA	o'r 293 LSOA
AC ROEDD GAN						
204 LSOA	18 LSOA	173 LSOA	27 LSOA	6 LSOA	0 LSOA	10 LSOA
boblogaethau lle'r oedd dros 1 o bob 5 yn siarad Cymraeg, sy'n						
48%	23%	76%	8%	3%	0%	3%
o'r holl LSOAs yn y bwrdd iechyd						

Mae tabl 8 yn dangos y lefelau uchaf ac isaf o siaradwyr Cymraeg ar gyfer yr awdurdodau lleol yn ardal bwrdd iechyd Hywel Dda. Defnyddiwyd cyfartaleddau setiau 10 LSOA fel na fyddai canlyniadau un neu ddau LSOA â lefelau anghyffredin o uchel neu isel o siaradwyr Cymraeg yn creu darlun camarweiniol.

Tabl 8

canrannau cyfartalog 10 LSOA â'r ...		
... lefelau uchaf ...	... lefelau isaf ...	
... o siaradwyr Cymraeg		
Ceredigion	60%	32%
Sir Benfro	50%	8%
Sir Gaerfyrddin	66%	20%